

ІСТОРІЯ ФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ ГОДОНІМІВ МІСТА
ІЗЮМ
ВІД XVII ст. ДО СЬОГОДЕННЯ

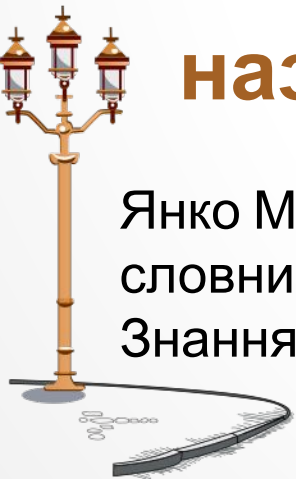

Годонімія (від грецьк. ὁδός «вулиця, дорога» + ὄνομα «ім'я, назва») — вид урбаноніма –топонім для означення назв вулиць, в том числі проспектів, бульварів, провулків, шоссе.

Годоніми - назви вулиць

Янко М. Н. Топонімічний словник України. – Київ, Знання, 1998.

Період декомунізації

Демонтаж в центрі міста пам'ятника Леніну, який встановили на колишній площі 50-річчя Жовтня у 1977 р.

Робоча група з декомунізації ізюмських годонімів

•Актуальність:

потреба аналізувати та систематизувати інформацію про історичну топоніміку українських міст, особливо в контексті процесів декомунізації.

- **Мета:**
проаналізувати історичне походження назв вулиць міста Ізюм та показати видозміни в системі історичної топоніміки.

Основні завдання:

1

Пояснити та проаналізувати особливості набуття традиційних ізюмських годонімів у XVII-XX століттях;

2

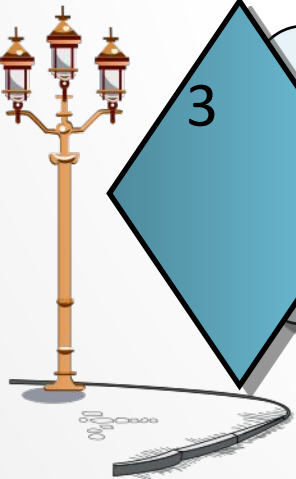
Виявити факти їх багаторазової зміни, розтлумачити, узагальнити отримані результати та визначити етапи розвитку

системи годонімів Ізюма в цілому;

З'ясувати, яким чином процеси декомунізації

3

позначилися на сучасному становищі міської топоніміки.

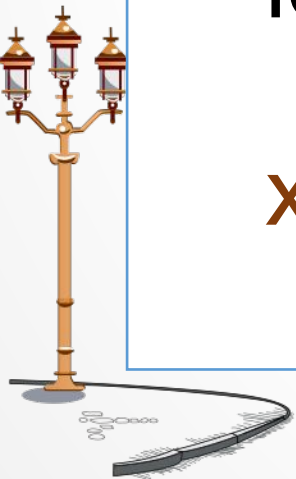

□ **об'єкт дослідження:** система назв вулиць міста Ізюма – годонімів

предмет дослідження:
закономірності та особливості виникнення назв вулиць, їхні історичні форми, способи формування і реформування в історико-краєзнавчому контексті.

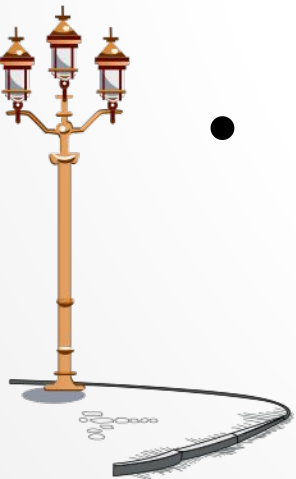
хронологічні межі: XVII – XXI століття

МЕТОДИ:

- загальнонаукові (аналізу та синтезу)
- спеціально-історичні: історико-генетичний, історико-географічний, історико-соціологічний.

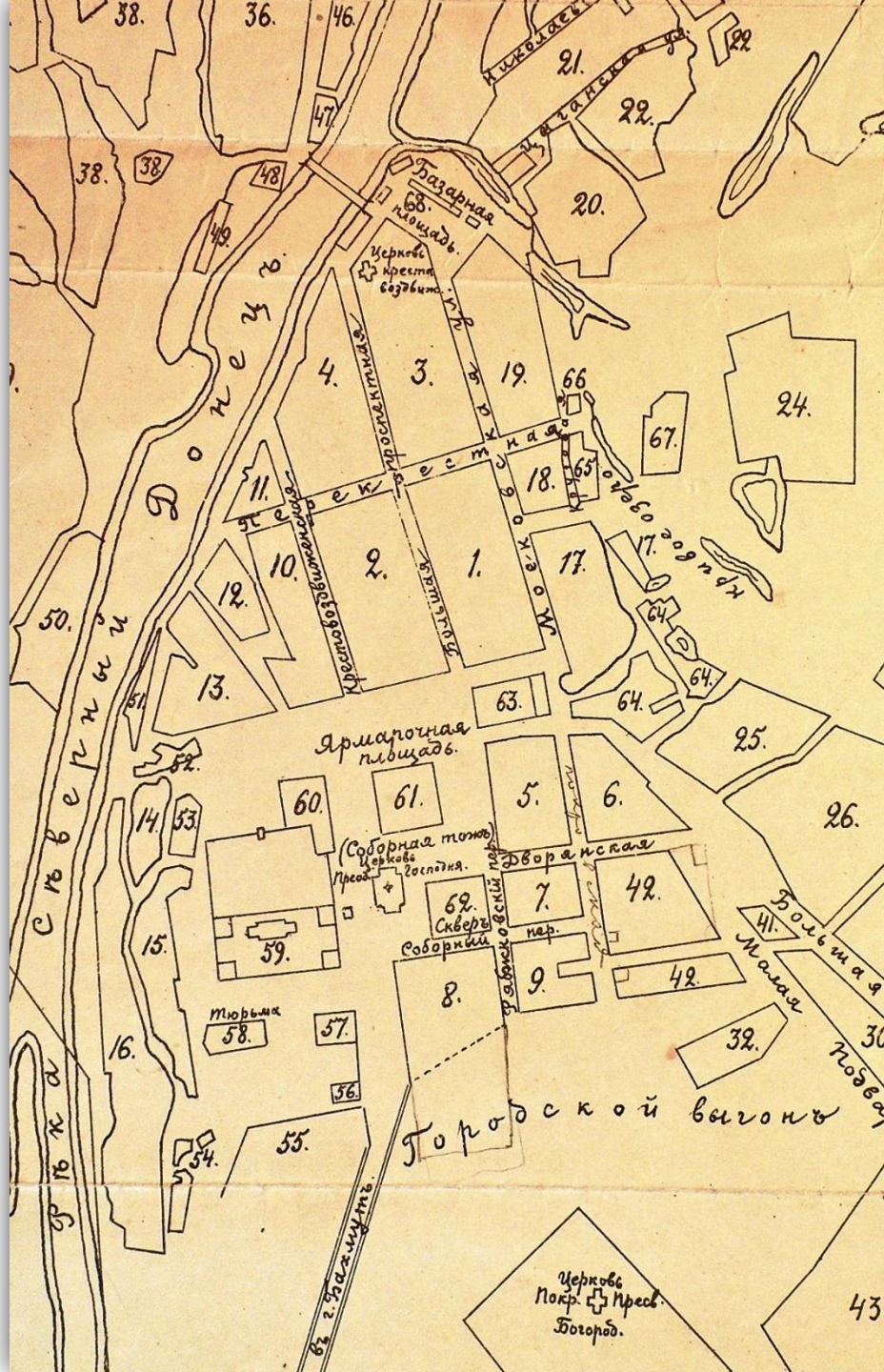

План м. Ізюм
1909 р.
із зазначенням
годонімів та
агоронімів

12. Изюмъ.

Мостъ черезъ Донецъ.

“Дерев'яний” міст. 2018 р.

Дерев'яний міст. 1910-ті рр.

**Поблизу
Миколаївської церкви.
2018 р.**

**Розлив ріки
поблизу Миколаївської
церкви. 1910-ті рр.**

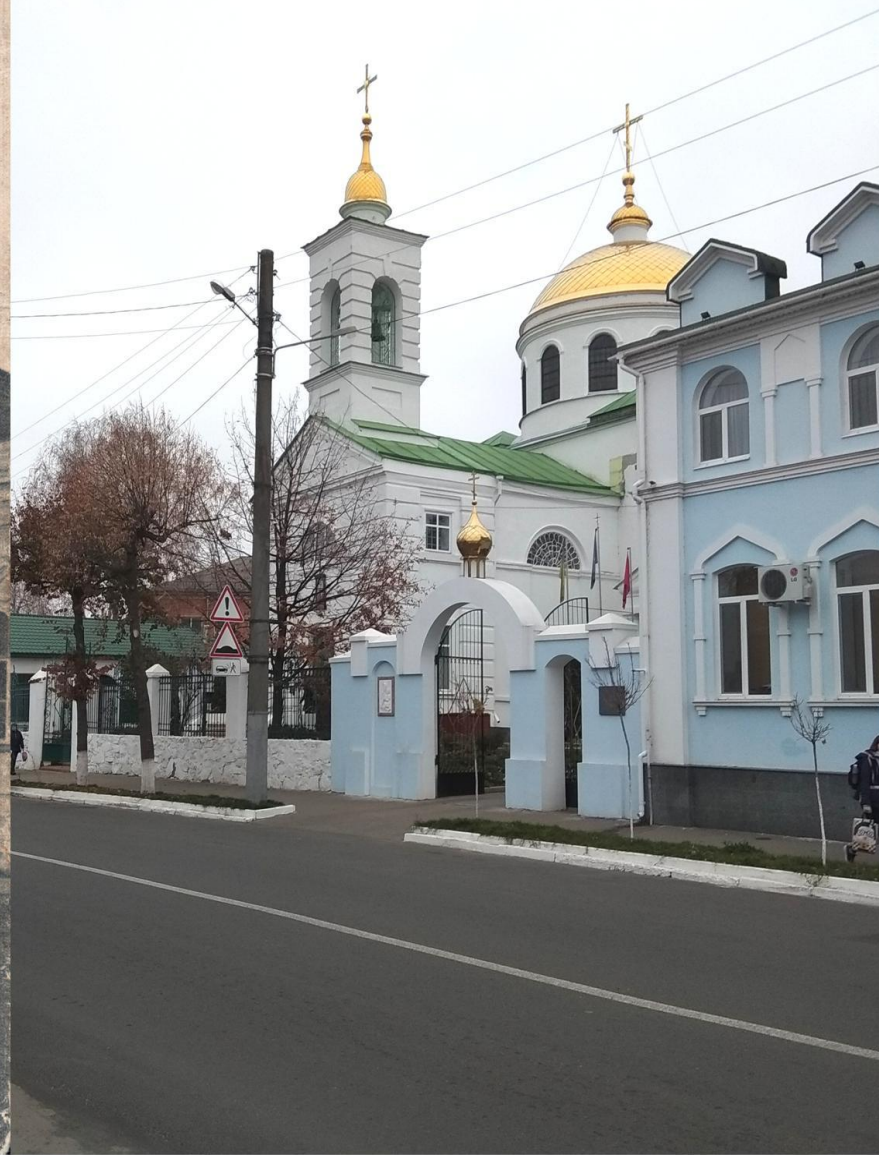

б. Изюмъ.

Николаевская Церковь.

1910-ті рр. Велика вулиця.

2018 р. Соборна вулиця.

Відділ соціального захисту в тому ж будинку. Соборна вулиця. 2018 р.

Будинок Куликова на Великій вулиці. 1910-ті рр.

**Перехрестя вул.
Соборної та Героїв-
Чорнобильців.
2018 р.**

**Перехрестя вул.
Свердлова та
Банківської.
Колишня аптека Плям.
1960-ті рр.**

**Перехрестя вул. Донця-
Захаржевського та
Героїв-Чорнобильців.
2018 р.**

**Перехрестя вул.
Єкатерининської та
Банківської.
1910-ті рр.**

Изюм. Главная ул. (Проектная)

**Перехрестя вул.
Соборної та Героїв-
Чорнобильців.
2018 р.**

**Перехрестя вул. Великої
та Банківської
1910-ті рр.**

**Соборна вулиця.
2018 р.**

**Велика вулиця.
1910-ті рр.**

**Площа Джона Леннона.
Районний відділ освіти.
2018 р.**

**Радянський майдан.
Старий автовокзал.
1960-ті рр.**

**Центральний майдан. Поліклініка.
2018 р.**

Изюмъ.—Городской домъ, Капанча, Женск. гимназія. А. Мишонь.

**Соборний майдан.
Міська дума.
Жіноча гімназія.
1910-ті рр.**

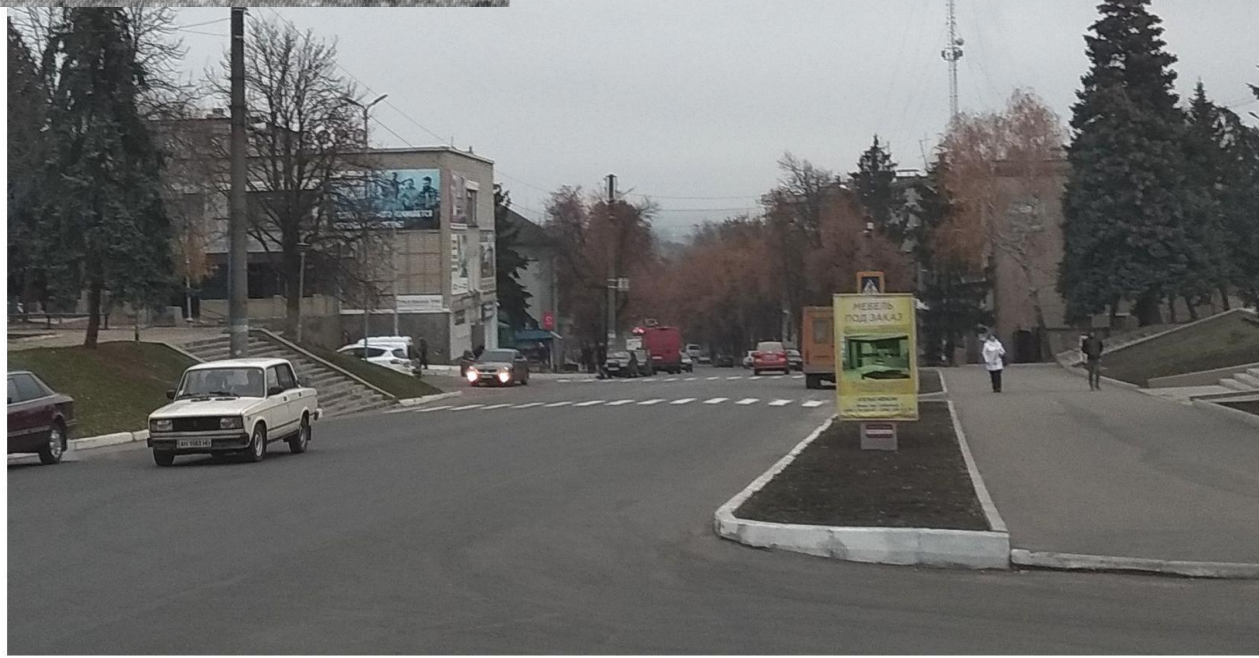

**Соборна вулиця.
Вид з Центрального
майдану. 2018 р.**

**Велика вулиця.
Вид з Соборного
майдану.
1910-ті рр.**

**На Соборній
вулиці.
2018 р.**

**На вулиці
Свердлова.
1930-ті рр.**

**Вулиця Свердлова.
Приміщення школи
№2.
1930-ті рр.**

**Соборна вулиця.
Будинок магазину
«Слон».
2018 р.**

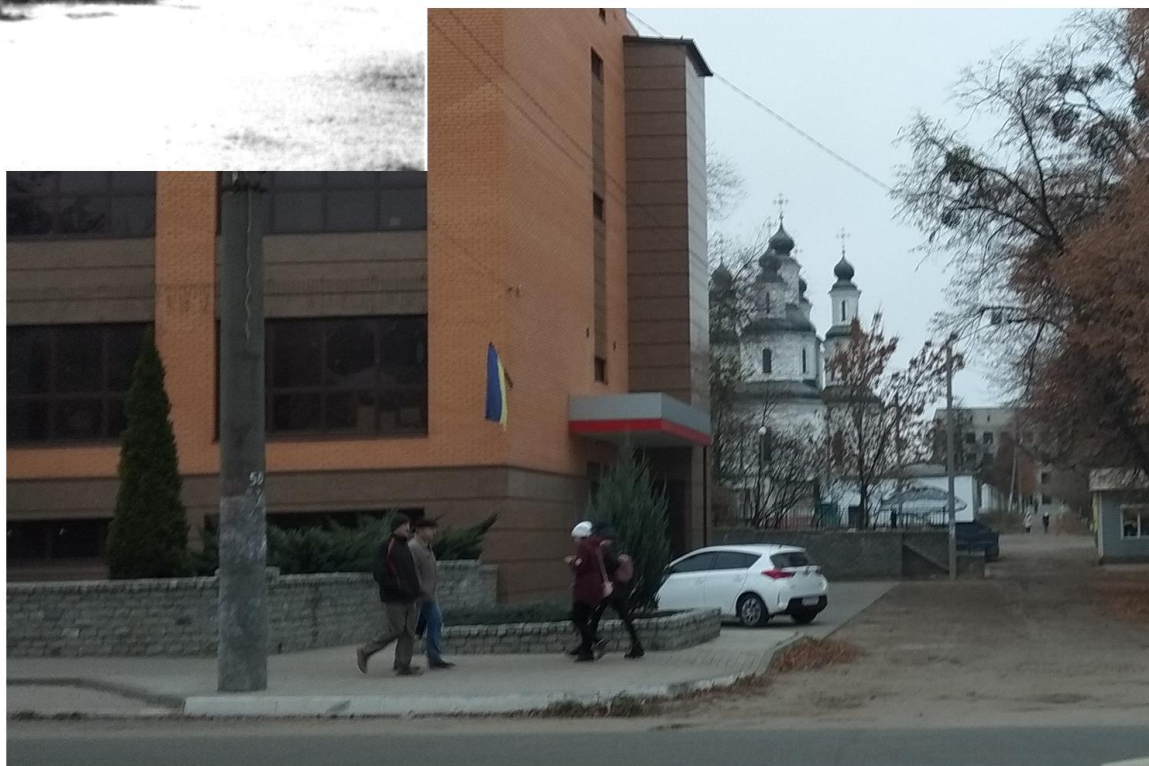

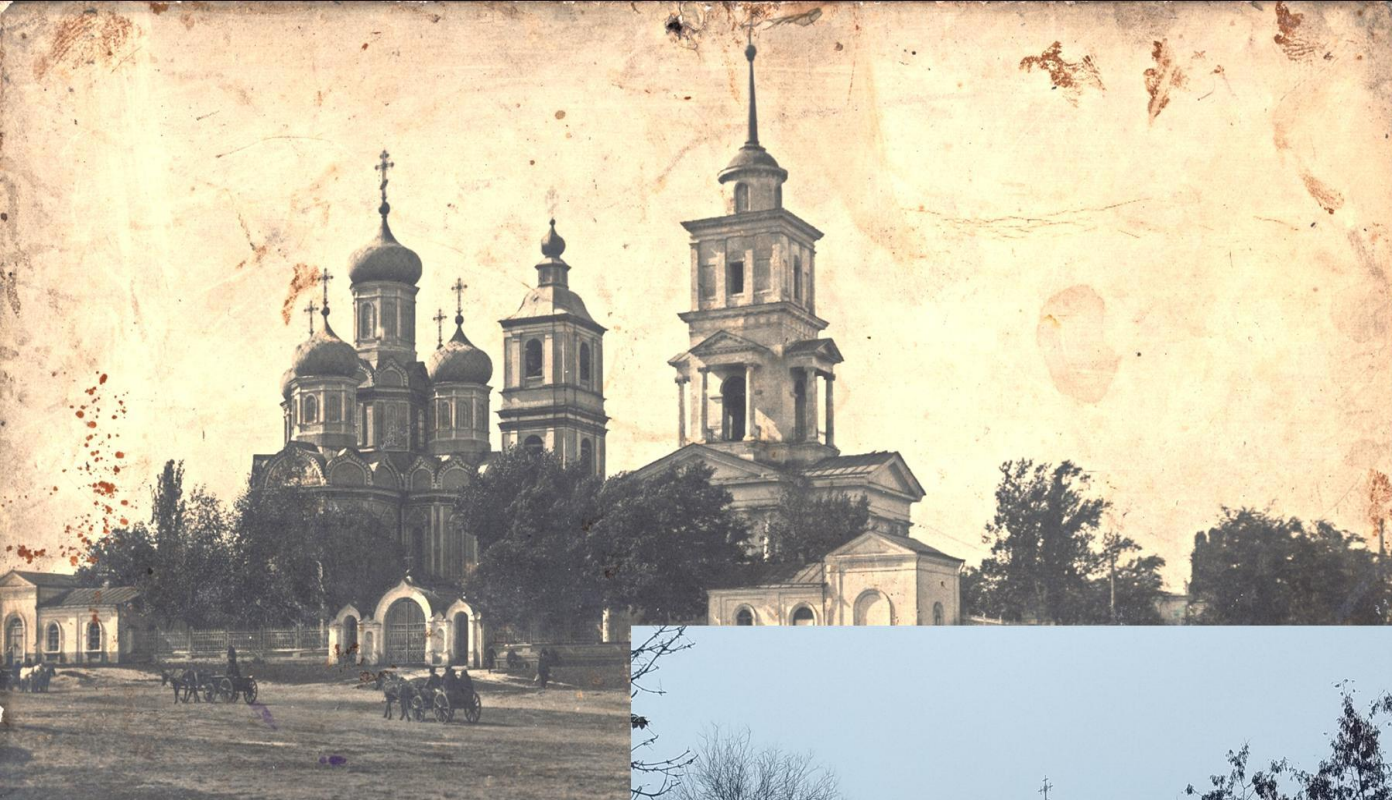

**На колишньому
перехресті. Соборна
вулиця. Магазин
«Вікторія».
2018 р.**

**Перехрестя вул.
Свердлова та
Громадянської. Руїни
кінотеатру «Едісон».
1943 р.**

**Міський парк.
Преображенський собор.
2018 р.**

**Соборний майдан.
Преображенський со-
бор і Тихвинська
церква. 1910-ті рр.**

Старопоштова вулиця. Будинок поліції. Преображенський собор. 2018 р.

Поштова вулиця. Народний дім. Преображенський собор з дзвіницею. 1910-ті рр.

**Покровська вулиця.
Ті ж будинки.
2018 р.**

**Московська вулиця.
Будинки Анашкіна
та Семикіна.
1910-ті рр.**

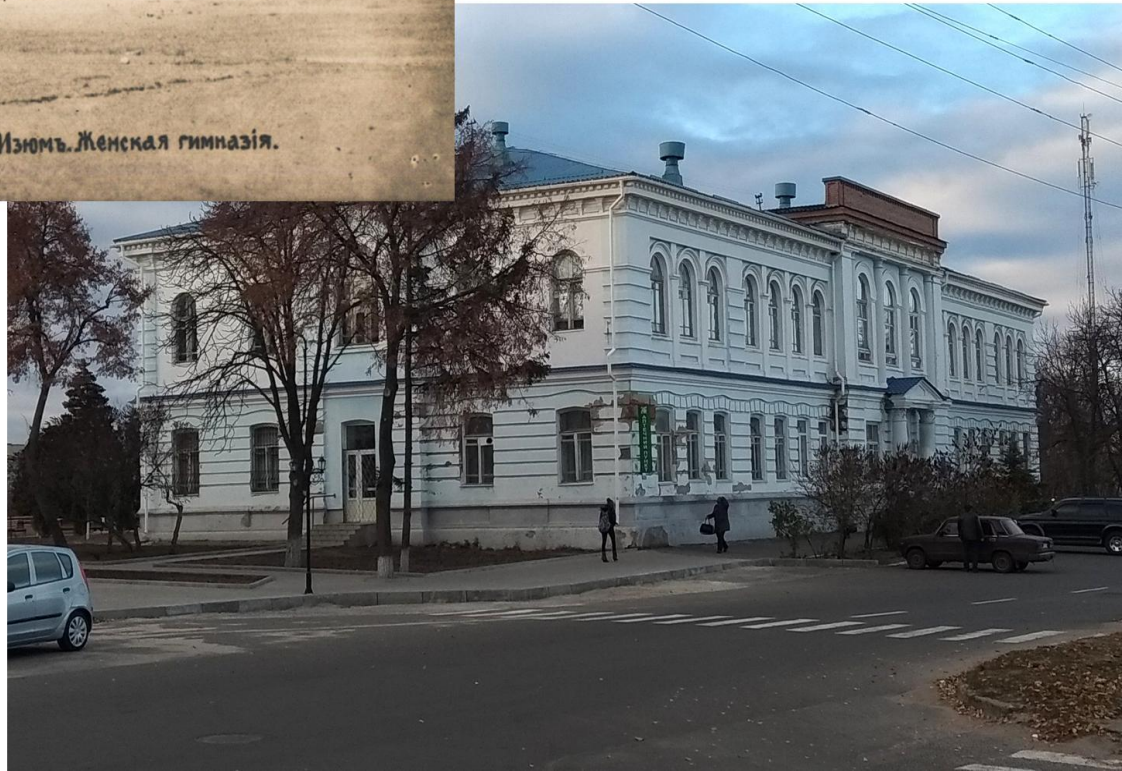

№1. г. Изюмъ. Женская гимназія.

**Покровська вулиця.
Поліклініка. 2018 р.**

**Покровська вулиця.
Жіноча гімназія.
1910-ті рр.**

**Провулок Каретний.
2018 р.**

**Вулиця Каретна.
1910-ті рр.**

Июль. дворянская ул.

**Вулиця
Васильківського.
2018 р.**

**Дворянська вулиця.
1910-ті рр.**

Результати роботи:

- ❑ В Ізюмі склалася система годонімів, яка включає в себе два рівня часових пластів: стародавній історичний та сучасний.
- ❑ Ізюмські годоніми на початку свого існування були цілковито позбавлені ідеологічного навантаження, і позначали ту господарську, транспортну, або урбаністичну роль, яку виконувала вулиця.
- ❑ Перші негосподарські назви вулиць з'явилися ще у XVIII ст., коли свою назву отримала Єкатерининська вулиця.
- ❑ Найбільш активно назви вулиць змінювалися у період 1920-х – 1930-х років в результаті намагання більшовиків пропагувати власні ідеї у годонімах.
- ❑ В результаті численних перейменувань, що здійснювалися радянською владою протягом XX століття Ізюм майже повністю втратив свою старовинну топоніміку, в назвах вулиць майже перестало звучати справжнє історичне минуле міста.
- ❑ Внаслідок процесу декомунізації, який триває протягом останніх десятиліть, мов із небуття, хоча і не без труднощів, повернулося багато старовинних назв, з'явилися і нові, українські назви.

Площа Джона Леннона. Сучасність. ДАЙТЕ МИРУ ШАНС!

